

MIR

Glasilo koroških Slovencev

Leto XXIX.

Celovec, 19. svečana 1910.

Štev. 8.

Zopet deželni kulturni svet.

Nemškonacionalna stranka, ki je za sedaj neovirana vladarica v deželi, čuti, da se bližajo tudi njej štetí dnevi. Izobrazba, ki prodira vedno bolj in bolj v ljudske sloje, narodna samozavest pri Slovencih, ki se vzbuja vedno hitreje in hitreje, ter bodoči verski prepoved pojo nemškimi nacionalcem, seveda še iz daljne daljave, mrtvaško pesem. Kljub najbrezobzirnejšemu zatiranju Slovencev na vseh poljih, zlasti po nemških šolah, koroški Slovenci nočejo umreti; leto za letom dvigajo glave ponosneje, in velik del mladine, ki so jo menili nacionalci po nemških šolah in nemškutarskem delovanju nemškonacionalnih učiteljev že v žrelu nemškonacionalnega zmaja, je narodno tako zavedna, kakor noben rod ne pred njo. Zato je treba poseči še po zadnjem sredstvu, ki jim je na razpolago, da nas ugonobijo in zatrejo med Nemci krščansko gibanje: Ustanoviti hočejo deželni kulturni svet, ki ne pomeni za Slovence prav ničesar drugega, nego naskok na gospodarsko samostojnost koroških Slovencev. Ne dovolj, da so skoro ves deželni denar naravnost zmetali na Zgornjo Koroško med Nemce in s Spodnjo Koroško ravnali kot s kako pastorko, še med Slovenci posebej so delali razliko. Kdor ni hotel postati škarijot, tega so obsodili k stradanju. Le tako je mogoče, da je pognalo ravno med koroškimi Slovenci grdo in za Slovence sramotno nemškutarstvo tako krepke korenine.

Ko pa smo Slovenci brez deželne in brez državne pomoči započeli gospodarsko akcijo na lastno pest in pri tem pravzaprav orali ledino in kazali Nemcem šele pot, smo dosegli na svojih posestvih vendar nekako gospodarsko neodvisnost od Nemcev. Slovenec, ki potrebuje posojilo, je dobi pri domačem denarnem zavodu in mu ni treba pred Nemcem kriviti hrbitišča, mledovati za vinarje in za nje prodajati svoje prepričanje; če ima malo več, naloži lahko popolnoma varno v domačih denarnih zavodih. To je nemške nacionalce grizlo in peklo. Po listih so začeli lagati, da pri raznih slovenskih denarnih

zavodih poka; menili so, da jim bo slovensko ljudstvo šlo na lim in neslo ves denar v nemškutarske jetične posojilnice. Slovenci naj bi se sami usužnjili. Pa nacionalci so se uračunali. Slovensko ljudstvo predobro pozna svoje denarne zavode in ve, da je vsak slovenski denarni zavod stokrat varnejši nego nemškutarski zavodi, ki jih vodijo neznačajni odpadniki.

Da nas nacionalci dropajo gospodarske samostojnosti, so skrpucali zakonski predlog za „deželni kulturni svet“, v katerem naj bi bila vsa gospodarska organizacija na Koroškem združena. Že v minoletem zasedanju so sprejeli v deželnem zboru tak zakonski predlog, ki ga pa cesar ni sankcioniral, ker ni odgovarjal državnemu temeljnemu zakonu. Letos so isti zakonski predlog spremenili, izločili so nekatere točke in ga seveda tudi sprejeli.

Pa tudi ta zakonski predlog je v svoji celoti nesprejemljiv, ker je naperjen naravnost zoper Slovence, katerim ne daje lastnega odseka, se nanje popolnoma nič ne ozira in jim hoče vzeti še to, kar so si z lastnimi žulji pridobili. Potom poslovnika hočejo utihotapiti nemški upravni jezik, ker ga v zakonskem predlogu niso smeli določiti. Slovenci pa ne moremo in ne smemo vstopiti v kako organizacijo, ki jo vodijo naši najhujši narodni, verski in gospodarski nasprotniki.

Nesprejemljiv je ta predlog, ker našim gospodarskim društvom in denarnim zavodom, ki so vzrastli že v mogočno organizacijo, ne daje lastnega zastopnika in izroča naše združništvo, naš denar, našo gospodarsko organizacijo vplivu našim najhujšim sovražnikom.

Nesprejemljiv je ta predlog, ker določuje, naj sme v bodoče podpore prositi za gospodarske namene, podpore sprejemati in deliti le še deželni kulturni svet. Prositi je bilo dozda še vsakomur dovoljeno, nemški liberalci bi nam pa radi tudi pot do vlade, do c. kr. ministrov zastavili in preprečili.

S tem zakonskim predlogom hočejo nacionalci Slovence gospodarsko ubiti.

Ker je nemškonacionalna večina razdelila volilne okraje v deželi tako, da je onemogočila Slovincem, ki tvorijo tretjino prebivalstva v de-

želi, poslati v deželni zbor primerno število svojih zastopnikov, ki bi tolmačili želje, stavili zahteve slovenskega ljudstva in je sedanje zastopstvo v deželnem zboru premaloštevilno, da bi moglo izvojevati Slovincem njihove opravičene zahteve, zato so se zbrali v Celovcu dne 10. svečana najodličnejši zastopniki, da zavzamejo nasproti temu zakonskemu predlogu svoje stališče. Iz vseh delov slovenske Koroške so se zbrali na tem mnogoštevilno obiskanem gospodarskem shodu slovenski župani, občinski odborniki, mnogobrojni zastopniki slovenskih denarnih zavodov in zadrugarjev, najboljših poljedelcev in živinorejcev in drugih zastopnikov vseh slovenskih korporacij ter so na shodu soglasno in z največjim ogorčenjem protestirali proti nakani nemškonacionalne večine, ki hoče z deželnim kulturnim svetom uničiti gospodarsko samostojnost koroških Slovencev. Soglasno in navdušeno je bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva v deželnem kulturnem svetu dve sekciji slovensko in nemško. Shod je dokazal, da Slovenci nikakor niso voljni, dati si od nemške večine rezati kruh, ker dobro vedo iz vsakdanje izkušnje, kako ga režejo Slovincem nemški nacionalci.

Naš klic je prej ko slej: Če je dobila na Moravskem tretjina Nemcev in četrtna Lahov na Tirolskem svojo sekcijo v deželnem kulturnem svetu, potem jo mora dobiti tudi tretjina koroških Slovencev. Dolžnost vlade je, da štiti Slovence in njihovo gospodarsko organizacijo nasproti grabeljivi nemškonacionalni večini.

Koroške novice.

Slov.-kršč. soc. „Zveza“ za Koroško (Kosarska ulica 30) priporoča visokočastitim župnijskim uradom v nakup sledeče slovenske tiskovine: „Rojstna in krstna knjiga“, „Poročna knjiga“, „Mrliška knjiga“, „Naznanilo samskega stanu“, „Naznanilo oklica“ in „Oklicni list“, „Potbočnice“, „Rojstni in krstni list“, slov. nem., „Po-

Podlistek.

Povest o Nutetu.

Domen Otilijev.

Tisti dan mi je še vedno v spominu.

Pokrite gore z bliščečim snegom, oglušena dolina od žvižgajoče sape. Mrtvo solnce za svinčenimi oblaki, s kamenjem posuta cesta na po-bočju. Ob vratih doline par gorskih hiš, ob zadnjem oknu doline kmetska vas; v veži doline kozolci in seniki, na stenah doline viseče skale in plazovi.

Na cesti proti kmetki vasi vozi poštni voz. Trudni so konji in upehani od dolgega klanca. Postiljon poka z bičem nad njihovimi glavami. Levi potegne prvi, desni za njim. Mož na kozlu vzame rog in zatrobi. Odbija se glas ob skalnatih stenah.

V vozu je gorko. Šipe, s soparo prevlečene, niso več prozorne. Dim porturiških cigar plava mimo njih.

„Saj vam pravim: takšno je financarsko življenje.“

Pohodil je ostanek cigare, del sabljo na koleni in prekrizal roki nad njimi. Gledal je proti oknu.

„Lepo je v vaših gorah.“

„Še lepši v furlanski ravnini.“

„Doživi se marsikaj. Kot financar mislim.“

„Saj ne zanikam.“

Videl bi rad skozi okno. S prsti leve roke je dregnil po šipi in pogledal skozi.

„Še eno uro.“

„Dolgo je še, kaj ne?“

„Saj je vedno tako.“

„Pa poveste kaj! Doživeli ste in pripovedovati znate.“

„Da!“ — Stegnil je roki, stisnil rameni k vratu in napravil dvomljiv obraz. „Sicer pa, kaj naj vam povem. V splošnem je življenje enako življenju.“

„Gorske skale, kmetske hiše, zvit financar, — so stvari, ki jih gotovo poznate.“

„Privadil sem se jih v zadnjih letih.“

„Že trikrat sem bil tu. In še vedno žejam po tem kotu.“

„Pa bi se tu nastanili.“

„Služba, predragi, služba.“

Naslonil se je na desno in pogledal po dolini.

„Vidite raztrgano bajto? Za hrastom. In skalo tam pri potoku?“

„Vidim, vidim.“

„Pred petimi leti je bilo, veste!“

Pripovedoval bo, sem si mislil.

Umaknil se je od okna in začel.

„Da! Ravno o Božiču bo pet let. Sicer pa, en dan ali dva prej ali poslej, ne škodi. Saj je nisem sam doživel, te stori. Moj prednik mi je pravil, ko sva šla mimo. In če je on lagal, lažem tudi jaz, pa brez greha.“

* * *

Kakor sem pozneje zvedel, je sezidal tisto bajto že oče tistega neumnega Nuteta. Saj ga

poznate, menda. Z vrečo pod pazduho hodi okoli prosjačit. Pozimi in poleti nosi zguljen in obrabljen kožuh. Ko zapazi dekle na cesti, se prekriza in teče pred njo. In ko je daleč proč, se ozre in se še enkrat prekriza. Tudi v hiše, kjer so dekleta, ne hodi. Bog mu jih ne daj srečavati na cesti! Čuden berač! Ljudje pravijo, da je bil prej pri zdravi pameti. Sicer ne popolnoma, drugače bi ne hodil s cigani in jih sprejemal v bajto.

Tisto bajto mu je zapustil oče na smrtni postelji. Sam ni vedel, ali bi mu jo dal. Dobro je poznal Nuteta in njegovo pamet. Drugih, tudi daljših, sorodnikov ni imel, ki bi stali ob smrtni uri pri njem in jokali za njim. Sam Nute je sedel na skrinji in gledal skozi okno.

„Saj veš, Nute, da nimam nikogar. Tvoja je hiša in tvoj tisti blek ob cesti. Delaj, kakor veš in znaš! Čim pridnejši boš, tem več blagoslova boš imel.“

Nute je pogledal po stenah in na tisti blek ob cesti in se zasmeljal.

Ko je oče umiral, ga je poklical k sebi. Predno je izdihnil, ga je še enkrat pogledal in mu dejal: „Sin moj, moli. Tudi jaz bom molil, da ti dá Bog dobro pamet.“ Črez malo trenutkov ga ni bilo več med živimi.

Nute se je zasmeljal in ob enem ujezil.

„Ha, ha, dobro pamet!“

Potem je tekel v vas. Na cesti je srečal otroka in mu pravil o očetovi bajti, o bleku ob cesti in očetovi smrti. Otrok se ga je zbal, ker ga ni razumel in stekel pred njim. Nute za njim. Otrok je vpil in sklical vso vas. Ljudje

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nimamo več bolečin ne tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapečenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller, v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

ročni list", „Mrliški list". Vsa cenjena naročila naj se naslavljaajo na zgoraj imenovano „Zvezo".

Živinorejsko zadrugo so ustanovili v Celovcu, dne 10. t. m., slovenski živinorejci. Za predsednika so izvolili gospoda poslanca Franca Grafenauerja. Isti dan se je tudi konstituiral koroški pododbor „Zadružne Zveze v Ljubljani". Koroška podružnica „Zadružne Zveze" ima svojo pisarno v Celovcu v hiši Mohorjeve družbe, Vetrinjsko obmestje 26, I. nadstropje.

„Freie Stimmen" o „Štajercu". Nemško-nacionalne „Freie Stimmen" poročajo, da podpirajo „Štajerca" nemški nacionalci in ga po možnosti razširjajo, ker ž njimi lahko pobijajo slovenske voditelje in delajo za Nemce. Seveda to za nas ni kaj novega, a treba je to priznanje pribiti, ker „Štajerc" venomer laže, da hoče Slovencem dobro. Nemško-nacionalni hinavec v slovenski obleki! Zato v zadnji številki tako zdihuje in farba, da so štajerski slovenski poslanci prodali in izdali ljudstvo, ker so se le zanj potegnili.

Socialni demokratje proti Wengerju. V nedeljo, dne 13. t. m., so sklicali socialni demokratje v St. Rupertu pri Celovcu zborovanje, na katerem je govoril socialdemokratski državni poslanec Lukas. Proti šentrupertskeemu nemško-nacionalnemu županu Wengerju so sklenili resolucijo, v kateri se hudujejo nad občinskim odborom, ki prezira delavstvo, zlasti pa nad županom ki ga pozivajo, da odstopi. Poslanec Lukas je tokrat pozval zborovalce, da se naj mirno razidejo, česar pa niso storili. 300 do 400 delavcev in delavk, povečini železničarjev, se je zbralo pred Wengerjevo hišo, kjer so kričali: „Leichenfresser", žvižgali in pobili eno šipo. Orožništvo je demonstrante razgnalo in stražilo Wengerja do drugega jutra.

Nova vojaška patrulja. Celovski vojaški postajni poveljnik generalmajor Traht je odredil, da morajo vojaške patrulje od devetih zvečer do štirih zjutraj vsako noč patroljirati po mestu, zlasti v vojaštvu prepovedanih gostilnah in paziti, da vojaštvo ponoči ne uprizarja na ulicah ali v gostilnah rabuk.

Pijana vojaška patrulja. Na pustni torek je prišla v hotel Grömmmer v Celovcu k maškeradi vojaška patrulja pešpolka štev. 7. Poveljnik je vstopil v plesno dvorano z vrčkom piva v roki, s smotko v ustah in z nasajenim bajonetom. Stražnik Triplat, ki je bil tam v službi, je opomnil poveljnika vojaške patrulje, da to ne gre, ta pa je stražniku naznanil štirikrat aretacijo. Slednjič so ga postavili na prosto gostje. Mestna policija je naznanila zadevo postajnemu načelniku.

Razpisano je do 23. svečana mesto sodnika 9. činovnega reda pri c. kr. okrajnemu sodišču v Velikovcu in mesto rudniškega zdravnika pri c. kr. državni in grofa Henkla rudniški upravi v Rablju do 1. majnika.

Škocijan. (Naše „hojseti".) Pet parov si je pri nas letošnji pust priseglo dosmrtno zvestobo. Razen že v „Miru" objavljenih porok: Franc Kačnik in Marija Hojzel ter Miha Ražun in Terezija Poljanec so se vršile še sledeče: Jan. Krasnik, škocijanski kovač, in Kotnikova Terezija

Skrutl, Ludovik Ražun in Trinknova Uršula Vivčnik, ter šentlovrenski mlinar Jožef Vouk in Liza Drobež. Zadnja poroka se je vršila na smrtni postelji; dva dni navrh je postala Liza vdova. Zanimiva je bila gostija Ražun-Poljančeva. Brez vsakega dovoljenja od papeža in cesarja je vzel župnikov brat župnikovo sestro. Radi tega se je udeležilo gostije nič manj kot 15, reci: petnajst škofov in škofinj, izmed katerih je bil eden celo iz Trsta. Škofom so se pridružili eden prošt, dva župnika in en kaplan. Tudi razne dežele in narodnosti so bile zastopane. Veseli Štajerc se je zasukal s prijazno Korošico, gibčni Primorec je zarajal z vrlo Čehinjo in zavedni Hrovat je, razgret od pristne štajerske kapljice, zasukal si svoje junaške brke in mignil brhki Kranjici, češ, pojdiva še midva. Tako smo se torej letošnji pust imeli prav fletno v rodoljubni Serajnik-Rušovi gostilni v Zamožnivas. Tudi na drugih gostijah pri Klecarju in Majerju se ni kalilo poštenega ženitovanjskega veselja. Da bi se le vsaj nekoliko izpolnila voščila, poslana in izrečena ženinom in nevestam.

Škocijan. (Razno.) Ne sicer vsak dan, vendar pa skoraj vsak teden pojo ubrani naši zvonovi smrtno pesem temu ali onemu. Izmed zadnjih sta bile: Marija Fido, stara Nemčinja v Srčah, izredno blaga žena in pobožna gospodinja, ter Kotnikova Brigita Skrutl v Škocijanu. Nebeški ženin je nedolžno 17 letno deklico, pridno in vneto tretjerednico, vzel k sebi na nebeško gostijo. Tri dni poprej je v poročnem vencu na glavi stala pred oltarjem njena sestra Terezija. Torej v enem tednu od ene in iste hiše dve nevesti, seveda v različnem smislu in pomenu. — Dne 20. februarja bode minilo 100 let, ko je na Laškem v Mantovi bil ustreljen slavni avstrijski junak Andrej Hofer. Pri zborovanju našega bralnega društva na kvatрно nedeljo, dne 20. februarja popoldne, se hočemo v veliki gospodinjki sobi v župnišču spominjati med drugimi tudi njega in istih žalostnih časov, v katerih je živel. Kogar zanima, naj jo primaha v nedeljo v Škocijan na zelo zanimiv in lepi shod.

Št. Vid v Podjuni. (Shod škocijanske kmetske družnice) za šentvidske ude se vrši po Veliki noči. Se bo že še pravočasno naznanilo.

Št. Jakob v Rožu. Pri shodu, ki ga je priredilo tukajšnje izobraževalno društvo v nedeljo, dne 6. t. m., v „Narodnem domu", uprizorili so fantje, kakor smo že naznanili, igro „Trije tički". V čast našim domačim fantom se mora reči, da so vse uloge jako dobro rešili. Posebno konec prvega dejanja je povzročil veliko smeha.

Suha. Suški grad je kupil gosp. Armin pl. Oppolzer iz Dunaja za 200.000 kron. V teku 50 let je bil grad sedaj sedemkrat prodan.

Blače ob Zili. (Slovenski jezik v naši šoli.) Postavo imamo, da, če zahtevajo stariši le dveh otrok, mora šolsko vodstvo na utrakvističnih šolah vpeljati tudi v drugem in tretjem in sploh v vseh višjih razredih pouk v slovenskem jeziku, vsaj dve do tri ure na teden; seveda sme biti ta pouk žal šele po končanih drugih urah. Pa biti pač vendar sme! In se je prejšnja leta tudi pri nas redno poučeval v drugem razredu

slovenski jezik. Saj naš kraj je popolnoma slovenski in otroci bi se učili gotovo radi svojega maternega jezika. Letos se je pa ta pouk opustil. Torej stariši, ki vam je kaj na tem, da se vaši otroci naučijo tudi v slovenskem jeziku pravilno govoriti in pisati, zahtevajte pri šolskem vodstvu, da se ta pouk zopet vpelje. Vaša želja in volja se vam gotovo ne bo odbila, ker je postavno zajamčena.

Sinčavas. (Železniška nesreča.) V soboto, dne 12. t. m., je povozil ob treh popoldne vlak, ki vozi iz Sinčevasi v Železno Kaplo, Kuglerjevega hlapca Janeza Petrič. Hlapec je vozil gnoj črez progo, ki na tej poti ni zavarovana. Sani so ostale sredi proge, ko je privozil vlak. Preplašeni hlapec si ni vedel pomagati; stroj je prijel sani in hlapca ter tiščal oboje daleč naprej po tiru. Hlapca, ki je nevarno ranjen, so takoj spravili v celovško bolnišnico. Okreval bo težko. Sani so zlomljene, konjem se pa ničesar ni zgodilo. Nerazumljivo je, da strojevodja sredi poldneva ni zapazil človeka, ki vozi iz vasi na polje. Dolžnost železnične uprave bi tudi bila, da naredi zatvornice.

Radiše. (Pri občinskih volitvah) smo propadli, — toda častno! V tretjem razredu, katerega smo upali priboriti nazaj, smo zaostali za 7 (sedem) glasov v manjšini. Udeležba je bila naravnost velikanska. Od 154 volilcev je ostalo doma samo 13. Krivi poraza pa so tisti naši Judeževi izdajalci, ki so nas kljub večkratnemu zatrjevanju sramotno izdali, in pa nebrog pooblastil; bilo jih je, — čujte in strmite — črez 110, večinoma iz celovške okolice. Čas bi pač že bil, da se ta novodobni volilni „švindeli" v 20. stoletju odpravi! Vsa čast pa neustrašnemu g. dr. Arnejcu v Žrelcu, ki je kljub velikim težkočam pobral precejšnje število pooblastil; le škoda da v sled velikega snega svojih mož ni mogel pripeljati s seboj. In naši vrli Medgorčani! Poslali smo po nje zaradi pooblastil in prišli so kakor en mož. Srčna hvala za Vaš trud, prihodnjič prihitimo pa mi k Vam! Tudi Radišani vstajajo! Vsa čast nekaterim vasem, ki so do zadnjega moža poslale na volišče. Naši možje so stali trdno; od zadnjih deželnozborskih volitev sem smo si pridobili zopet novih mož. Le potrpežljivo naprej, bo že šlo! Vrgli so nas tujci in — pooblastila, prihodnjič pa ne več. Odbornikov je 6 v radiški fari in — 6 v Zabrdi in Strančičah, ki štejeta samo 14 volilcev. Zdaj pa rešite še uganko, kje in kdo bo naš bodoči župan? Če je ne boste, vam pa v kratkem sporoči list „Mir".

Apače. (Smrt narodnjaka.) Nepopisljiva žalost je zavlada po celi župniji, ko se je jela dne 22. januarja t. l. širiti tužna vest, da je v Bogu preminil naš dobri in blagi sosed Andrej Wutte pd. Wutte v Apačah. Njegova dobrodnost in poštenost je slovela na daleč okrog. Kako da ga je vse ljubilo in spoštovalo, to je pokazal nad vse sijajen pogreb, ki se je vršil dne 24. januarja. Vkljub slabega vremena so prihiteli znanci in prijatelji od vseh strani, da skažejo rajnemu zadnjo čast. Pogreba se je udeležil tudi č. g. Anton Šercer, župnik šmarješki, ki je govoril na grobu tako lepo in ganljivo, da ni ostalo suho nobeno oko. Nemila smrt nam je torej vzela

so obkolili Nuteta in so jezni upirali poglede nanj. Začel je pripovedovati in ko je končal, so šli za njim.

Pokopali so očeta, in Nute ni žaloval za njim. Zaklenil je vrata in vzel palico. Pobral je staro vrečo za vogl in šel. Dva meseca ga ni bilo. Ljudje so mnogo govorili o njem.

Mežnarica ga je videla na meji. Pod skalo je bil med cigani in se smejal ž njimi. Spoznal jo je in jo poklical. Ni ga hotela slišati, ker se je bala ciganov. Pozneje je pravila, da ji je zmanjkalo tistega dne pet kokoši.

Tudi krčmar pri cerkvi ga je videl. Na cesti, ki pelje iz trga, ga je srečal z mlado ciganko. Na hrbtu je nesla stare cunje, v desnici pa vrč. Nute pa polno vrečo pod pazduho. Še ustavil se je pred njim in ga resno posvaril. Doma naj bi bil, pa delal! Tudi po cigansko naj bi ne živel ko ima streho in zemljo!

A Nute se je ujezil. Odložil je vrečo in ga ježno pogledal. Krčmar je srečno odnesel pete. Isto noč mu je zgorel kozolec. Ljudje so ugibali. Krčmar pa je bil blede od jeze.

Sredi jeseni je vtaknil Nute ključ v vrata in jih odprl. S tisto mlado ciganko je vstopil. Živel sta potem skupaj.

Zunaj je bril mrzel veter po dolini, notri ob zamreženih kotih se je valil gorak dim. Na ognjišču je ciganka kuhala in pekla, na črvivi mizi je gostovala svoje sorodnike in se veselila ž njimi.

Med tem je hodil Nute po vasi in nabiral darove. Da so se ga lažje odkrižali, so mu ljudje dajali kaj malega. Ako ni dobil, je zaklel po

cigansko in šel. Ko se je vrnil, mu je ciganka skuhala polento, in Nute je je bil vesel.

Ljudje so mnogo govorili o tem. Ne sicer toliko o tem čudnem zakonu, kakor o slanini in kokoših, ki jih je lisica odnašala.

Nekega dne si je Nute zvil nogo.

Tam zažad na klancu je bilo. Prišel je pijan po strmi cesti. Saj ni pil za svoje; fantje v trgu so se norčevali ž njim in njegovo „ženo" in so mu dajali žganja.

„Pij, Nute! Saj ni tvoja žena brez dote. Cigani so bogati, kakor sem slišal. Le dobro jih stisni, veš!"

„In lepa je tudi!"

„Pa pij, Nute!"

Dopadalo se je Nutetu tako govorjenje in je pil. In ko se ga je napil, je trepetaje pobral vrečo v kotu in se napravil na pot.

Mrzel veter je vel po dolini. Na gorah je padel sneg. Vse je objemala temna noč.

Nute se je zadeval ob cestne kamene in govoril po cigansko. Tam pri tisti brezi se je preveč približal jarku in štrbunknil vanj. Drugega dne ga je dobil poštar in spravil v bajto.

Vaščani so imeli nekaj časa mir pred njim. Sedel je na zapečku in pestoval bolno nogo. Polente ni jedel, ker je ni od nikoder priberačil. Pač pa kakšno kokošje stegno in klobasičje ostanke. Za nje je skrbela vedno mlada ciganka ali njeni sorodniki, ki so stanovali pod skalo v gozdu. Posečali so ju čez noč in se poslavljali proti dnevu.

Vprašanje je samo: Čemu je prišla mlada ciganka k neumnemu Nutetu?

To je bilo tako!

Cigankin oče je videl, da bi bil Nute zanj molzna krava. In je pregovoril hčer. Nutetu se je dopadal začrneli obraz s črnimi kodri. Od ognja pod skalo sta se preselila v bajto.

Kaj so jima hoteli ljudje? Kaj župan? Njegova je bila bajta, njegova pravica.

(Dalje prihodnjič.)

Repatice I. 1910. Leto 1910 imenujejo nekateri leto repatic. Sedaj zanimata zvezdoslovce predvsem dva kometa, namreč Halleyev in repatica „1910a" imenovana. Razen teh pričakujejo še tri druge: „Tempel II." ki ga je našel leta 1873 zvezdoslovec Tempel in ki prekoži svojo pot v 5 in četrt letu; drugega je našel l. 1851 učenjak Arrest. Ta repatica kroži 6½ leta. Tretja repatica je „Tempel I.", ki ga je našel Tempel l. 1867. Tempel II." pride meseca svečana solncu najbliže in so ga zvezdoslovci že opazovali.

Čudovito težka deklica. V splošno bolnišnico v Pragi so prinesli z veliko težavo štirje čuvaji novo bolnico, 14letno učenko Ano Urban iz Pocinovica. Dekle ima sv. Vida ples in tehta celih 172 kg.

Dozdevni mrtvec v kupeju. Blizu Rezna na Bavarskem so dobili v osebem vlaku potnika, čepečega v kotu. Menili so, da je mrtvec. Zapri so kupe in naročili mrliske nosače. Ko so ga pa na prihodnji postaji hoteli spraviti na mrtvaški voz, je skočil potnik pokoncu in se začudil mrtvaškemu vozu. Rekel je, da ni mrtvec, in da so ga prej le krči lomili.

najboljšega moža. Rajni ni bil samo dober oče in skrben gospodar, ampak tudi dober katoličan in vnet Slovenec. Prebiral je veliko in zato je tudi nekaj vedel. Dolgo let je bil občinski odbornik, cerkveni ključar in zadnja tri leta tudi načelnik krajnega šolskega sveta. Povsod je bil priljubljen in zakaj bi tudi ne bil, saj je vsakemu rad in z veseljem pomagal, če je bilo treba. Naj bi mu Bog v prav obilni meri poplačal vse, kar je dobrega storil svojim bližnjim. Vsem pa, ki so se pogreba udeležili, se tem potom v imenu zaostale žene in otrok prav iskreno zahvaljujem, posebno pa č. g. župniku iz Šmarjete za krasno nagrobnico. N. p. v. m!

Velikovec. (Veselica.) Na pustni torek so uprizorili naši fantje in dekleta dve kratki igri, burko „Črevljari“ in šaloigro „Raztresenca“. Kakor vedno, tako smo bili s predstavama tudi to pot popolnoma zadovoljni.

Velikovec. (Bojkot.) Celovške „štimce“ še vedno ne mirujejo. Ni jim prav, da so na zadnji predpustni veselici v „Narodnem domu“ bili tudi Nemci, in sicer v večini, kar seveda ni res; saj je pristnih Nemcev v Velikovcu presneto malo. „Štimcam“ povemo, da bomo vsak napad krepko odbili. Zakaj pa „štimce“ tega ne zamerijo Slovincem, da kupujejo v nemškutarskih trgovinah? Naša „Hranilnica in posojilnica“ plačuje veliko občinskih šolskih doklad (lani na pr. 260 K), kar vse pride v prid velikovškemu meščanom, in ti bi ne smeli zahajati v „Narodni dom“! Koliko pa plača teh doklad dopisnik „Freie Stimmen“?

Št. Peter pri Velikovu. (Kako si je znal pomagati!) Pri nas bo treba prej ali slej resno misliti na zidavo višjega in večjega cerkvenega stolpa. Pri nekem takem razgovoru pravi neki prebrisani šentpeterski kmet: „Streho bomo že morali pokriti, da bo pa stolp višji, bomo pa koj gnoja navozili okoli njega, pa bo sam rastel.“

Šmihel nad Pliberkom. (Napisi.) Vsak, ki gre skoz to prijazno vas, vidi narodni značaj, večinoma samo slovenske napise na hišah obrtnikov kakor gostiln. Tudi ostale vasi cele občine Bistrica nosijo slovensko lice s slovenskimi napisi, razun par nemškutarskih gostiln. Nadalje je tudi naenkrat pozabila c. kr. pošta v Šmihelu, da je v slovenski občini Bistrica, ter nosi, odkar se je preselila iz hranilničnih prostorov v drugo hišo sredi vasi, popolnoma nov samonemšk napis. Dolžnost zavednih odbornikov občine pač bo, da pride ta zadeva pri občinski seji v pogovor, in se naj na merodajnem mestu odločno zahteva odprava samonemškega napisa pri pošti v Šmihelu. Upamo, da se to kmalu izpolni.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovinere redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začeni blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarije, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,

ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Poglavje za delavce.

Vera je privatna zadeva, kriče dan za dnem rdeči internacionalci, ter vabijo v svoje organizacije tudi ljudi, ki imajo dostikrat še globok verski čut. Tako naletimo včasih med socialdemokratsko stranko res tudi na delavce, ki mislijo v srcu krščansko, pri volitvah in v političnih rečeh sploh pa capljajo pridno za brezverskimi rdečimi sodrugi. Strankino načelo pa je, in to se skoro v vseh slučajih zgodi, da se s socialnodemokratskimi nauki in „resnicami“ takim političnim pristašem, ki imajo še kaj verskega prepričanja v srcu, tačasoma iztrga. To priznavajo socialnodemokratični listi sami. Glasilo vzhodnočeških socialnih demokratov „Trautenauer Echo“ piše 28. januarja t. l. doslovno: „... Mi imamo sicer v našem strankinem programu točko, da je vera zasebna stvar, vendar dejstvo je, da tisti ne more biti in ni vzoren ter pravi socialni demokrat, ki se drži verskih in cerkvenih zapovedi.“

— Jasne besede! Ko bi jih le vsi socialni demokrati spoznali, bi se število rdečkarjev čudovito zmanjšalo.

Darovi.

Za podljubelski „Delavski dom“:

230—232. Iz nabiralnika pri g. Kušarju (6. zbirka) K 15—

Gospodarske stvari.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. V seji upravnega sveta z dne 8. t. m. se je odbrila bilanca za leto 1909. Čisti dobiček l. 1909. znaša K 299.046'70, proti lanskemu letu več za K 57.543'58. Občnemu zborni, ki se bo vršil dne 3. marca t. l., ob 11. uri dopoldne v Ljubljani, v hiši banke, Stritarjeve ulice štev. 2, se predložijo sledeči podatki: Rezervnemu zakladu se dodeli kot redna dotacija K 13.732'42, kot izvanredna dotacija K 18.548'83. S tem bo narastel rezervni fond na K 400.000. Dividenda se predlaga s 6½%, K 26 za vsako delnico proti lanskemu 6% dividendi K 24. Na novi račun se prenese K 31.440'99. Bilanca k 31. dec. 1909 izkazuje sledeče podatke: Aktiva: blagajna kron 138.946'05, menični portfelj kron 3.965.847'61, devize valute in novci kron 96.568'79, posojila proti zastavam K 2.288.080'38, vrednostni papirji K 1.407.096'87, dolžniki kron 7.831.667'68, inventar K 48.901'63, realitete kron 436.055'48, skupaj K 16.213.164'49. Pasiva: akcijski kapital K 3.000.000, vloge K 10.801.614'71, upniki K 1.650.435'16, transitive obresti kron 46.778'17, rezervni fond K 367.718'75, penzijski fond K 46.799, dobiček per saldo K 299.046'70, skupaj K 16.213.164'49. Račun dobička in zgube: prejemki: obresti K 1.050.956'42, provizija itd. K 208.471'23, iznos realitet K 18.820'47, prenos dobička K 24.398'31, skupaj K 1.302.628'43. Izdatki: obresti K 763.757'23, režija K 77.714'18, plače K 112.420'43, davki in pristojbine kron 44.575'69, odpisi K 5.114'20, skupaj K 1.302.628'43. Splošni promet v letu 1909. znašal je 757 milijonov, za 125 milijonov kron več, kakor v l. 1908.

Na dolgo krmiti, na kratko nastiljati! Navadno delajo naši ljudje ravno narobe! Menijo namreč, da storijo živali posebno dobroto, če ji naredijo krmo s tem, da jo kratko narežejo in še celo poparijo, kolikor mogoče sprejemljivo. Način, kako živina žre in prežvekuje, nas poučuje ravno nasprotno. Če se zaradi nepravilnega krmljenja začne prebava motiti, ve kmet takoj, kaj manjka. Če vzame bolno živinčce dolgo, fino seno ali otavo in ga poje, potem se to z veseljem pozdravi kot znamenje zdravja in prihodnji dan se zopet pridno rez dela in pari. O ti narobe svet! Ravno tako pri steljni slami. Koliko je gre pod nič. In ravno tukaj bi bilo rezanje na 20 do 30 cm dobro. A tukaj se ljudje boje dela. Rezana steljna slama se gnojnice mnogo bolj navleče ko dolga ali ježna slama. Del, ki je ostal suh, se lahko pri kidanju potegne proti jaslim in zopet porabi. Na gnojšču se tak gnoj lažje raztrese in stlači, na polju se mnogo lažje trosi in ni ga treba posebej vlačiti v brazde, kar je jako sitno, zamudno in nadležno delo. Zdelo se nam je potrebno, da pri letošnjem pomanjkanju krme opozorimo na te nedostatke. *Krakofžik v Gosp. Gl.*

Molža pred krmljenjem. Za molžo ni vseeno, kdaj se vrši. Najslabše je, če molzemo med krmljenjem, ker se krava moti in ne da tako rada mleka, kakor sicer. Pa tudi za mleko samo ni dobro, ako se med molžo poklada, ker se na ta način mleko rado naprašči. Najbolje je, če molzemo pred krmljenjem. Krava se na to hitro privadi in se da najraje pomolsti. Jutranja in opoldanska molža naj se vrši zmeraj pred pokladanjem, večerna pa potem, ko smo s pokladanjem gotovi.

Polivanje travšč z gnojnic se celo posebno priporoča, kadar leži sneg, ker gnojnica, razredčena s snežnico, ložje in brez izgube prodira v zemljo in korenine ne zažge. Kakor je že znano, ima gnojnica mnogo dušika in tudi precej kalija. Iz dušičnatih spojin, če gnijejo, se dela amonijak in iz tega solitna kislina, ki jo rastline kot dušičnato hrano uživajo. Ker pa je dušik najdražja redilna snov rastlin, zato se naj z gnojnico ravna pametno ter z njo gnoji v snegu.

Da čebula ne gnije, jo je hraniti v suhem zračnem prostoru; da ne poganja, naj je prostor še hladen. Vrhu tega naj se čebula že v jeseni na solncu dobro posuši, če se hoče zabraniti gnitju. V nekaterih krajih jo za nekoliko časa obesijo v

dim, kjer se tudi dobro posuši; poleg tega pa dim tudi zamori gnilobne glivice in bolj ali manj prepreči poganjanje.

Sode popleskati z oljnato barvo, nikakor ni prav, ker se izdelajo luknjice v lesu, skozi katere mora neobhodno zrak prihajati k tekočini, naj si je vino ali sadjevec. Ne škoduje pa sod popleskati s firnežem, kar bo posebno koristno železnim obročem.

Sladek krompir. Če je krompir ozebel, postane neprijetno sladkega okusa. Ta okus mu lahko odvzamemo, če ga spravimo za nekaj časa na gorko, na pr. v kuhinjo ali sploh na toploto 12 do 15 stopinj po C.

Za čebelarje. Na prošnjo, došlo iz Koroške, je „Osrednje Čebelarsko Društvo“ v Ljubljani dovolilo Koroščem čebelarski list „Slovenski Čebelar“ za čisto nizko ceno, namreč za 1 (eno) krono na leto. To ugodnost je dovolilo društvo edino le koroškim Slovincem, zato pa upamo, da bodo naročili „Slovenskega Čebelarja“ vsi koroški čebelarji in prijatelji čebelarstva in da bodo skrbeli vsi narodnjaki, da pride „Slovenski Čebelar“ v prav obilnem številu na Koroško. Vse slovenske čebelarje prosimo, da bi si list naročili in skrbeli za to, da se list na Koroškem čimnajte razširi. Kjer so čebelarska društva, naj bi naročila ista „Slovenskega Čebelarja“ namesto nemškega in nerazumljivega „Bienen-Vatra“, katerega nam tako vsiljujejo. Kjer pa ni čebelarskega društva, naj bi pobral krone kdo drugi in jih poslal na upravništvo „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljano ali pa na „Osrednje Čebelarsko Društvo“ (ravno tam) in poslal ob enem tudi seznamek ali listo naročnikov. List se pošlje po pošti za vsakega naročnika posebej in ga seveda tudi lahko naroči vsak sam za-se. Ker je stvar važna ravno tako v gospodarskem kakor v narodnem oziru, upamo, da bode storil vsak Slovenec vse, kar je v njegovi moči. Za list, ki izhaja vsak mesec in obsega vsaka številka 16 strani, bode dal eno krono na leto pač vsakdo. Za pošiljatev denarja ima društvo položnice. Te pošlje na zahtevo posebej ali pa je pridene listu.

Društveno gibanje.

Občni zbor „Slov. k. s. Zveze“ se vrši v Celovcu pri „Benediktinski kleti“ dne 27. t. m. ob ½3. uri popoldne. Na dnevnem redu bodo važne točke.

Podljubelj. Društvo kovinarjev ima v nedeljo, dne 20. t. m., ob 3. uri popoldne shod v „Delavskem domu.“

Škocijan. Shod bralnega društva se vrši v nedeljo, dne 20. svečana, popoldne po blagoslovu v župnišču.

Politične vesti.

Deželni zbor koroški.

31. seja, 11. svečana. Kapellerjev predlog, da naj se naroči župnim uradom, da vpošiljajo občinam prepise rojstnih in mrtvaških knjig, je spreminil gospodarski odsek v toliko, da se naj prepisi ne pošiljajo občinam mesečno, ampak četrtletno. Posl. Ellersdorfer naglašja, da je naloga političnih oblasti, da doženejo, kam je kdo pristojen, ne pa župnijskih uradov, in da dobijo občine itak potrebne podatke pri okrajnih glavarstvih. Posl. Grafenauer svari, češ, da dopisovanje med župnimi in občinskimi uradi po postavi ni poštine prosto. Sicer pa dobe itak prepise četrtletno okrajna glavarstva. Sicer so pa duhovniki z delom itak preobloženi, in ker je pomanjkanje duhovnikov vedno večje, bodo imeli itak vedno več dela. Predlog je brez pomena, ker se župnih uradov k prepisovanju matrik ne more siliti. Proti govori tudi posl. Walcher. Večina sprejme predlog in je s tem za eno blamažo bogatejša.

Kmetijske zadrage in šole.

Posl. Hofer poroča o slabem napredovanju poljedelskega zadrugištva in o slabem obiskovanju tečajev. Dr. Waldner priznava, da je uspeh zimskih tečajev slab, hvale pa delovanje potovalnega učitelja Schumyja v slovenskih okrajih. Njegov trud pa da ostane mnogokrat brezuspešen vsled odpora ljudstva. Na njegov predlog se dovolijo za zimsko šolo v Velikovu štiri deželne ustanove po 70 K in štiri po 50 K in za izobrazbo mlekarskega učenca 200 K. Posl. Grafenauer odgovarja predgovorniku in opo-

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV:
kavni pridatek z tovarniško znamko :kavni mlinček:
iz zagrebske tovarne.

zarja, kako se Slovence v šolstvu zanemarija, kar je temeljni vzrok, če Slovenci zaostajajo. Naj že vendar poneha nemškonacionalna strast in se da ljudstvu pouk, ki ga bo razumelo. Zimska kmetijska šola v Velikoven je slabo obiskana, ker se slovenščina ne upošteva. Dokler bo ostalo to zlo, v okraju ne bo bolje. Dr. Lemiš ponavlja staro prežvevano jed, da koroški Slovenci ne razumejo slovenščine. Posl. Hönlinger zagovarja Schumyja. Grafenauer je odločno pobijal izvajanje predgovornikov, češ, da govorijo Nemci ravnotako dialekte kakor Slovenci, in vkljub temu Nemci ne govorijo z ljudstvom v dialektu, ampak v pisni nemščini. Govornik sam je izpodbijal kmete za to šolo, pa kmetje sami so bili proti taki šoli kakor je sedaj. Posl. Ellersdorfer je krepko nastopil za koristi svojega volilnega okraja, ki ga nemška večina že od nekdaj sploh zanemarija.

32. seja, 12. svečana. Sprejeta sta bila predloga stavbenega odseka glede preložitve timeniškega potoka (1200 K) in glede uravnave Meže pri Dobu. Posl. Grafenauer je vprašal deželne odbornika Winklerja, kdaj bodo vendar začeli s celotnim načrtom, kakor je bilo sprejeto. Posl. Winkler mu da zadovoljiv odgovor. Deželni zvezi za tujski promet dovoli zbornica letnih 4000 K in 2000 K za rudarsko šolo v Celovcu. Odklonili so prošnjo društva „Ostmark“. Pri tej priložnosti so si posegli poslanec Walcher in nemški nacionalci hudo v lase. Posl. Artur Lemisch je očital krščanskim Nemcem, da se vežejo s Slovenci in Walcher je odgovarjal, da se vežejo nacionalci z liberalnimi Slovenci. Lemischu sta skušala sekundirati Franc baron pl. Aichelburg-Labia in Wieser.

33. seja, 15. svečana. Sprejeto je bilo poročilo narodnogospodarskega odseka glede deželne živinske zavarovalnice. Posl. Walcher kritizira upravo zavarovalnice, ki obstoji že celih 10 let, je pasivna in je pri njej zavarovanih le 9% vse živine v deželi. Premije so razmeroma previsoke za Spodnjo Koroško. Največ nesreč se dogaja pri živini na Zgornjem Koroškem, in vendar morajo Spodnji Koroški plačevati enako visoke premije. (Posl. Waldner se huduje.) Posl. Walcher mu odgovarja, da razume Waldnerjevo stališče, a on ni zastopnik Zgornje Koroške, ampak mora zastopati interese svojih volilcev v Labudski dolini. Upravni stroški pri živinski zavarovalnici znašajo okroglo 35.000 K, dohodki premij pa znašajo nekaj nad 70.000 K. Upravni stroški znašajo torej 50%. To je grozno. Posl. dr. Artur Lemisch odgovarja, da ima tudi Nižja Avstrijska visoke režije in da se razmere ne bodo zboljšale, dokler ne bo izdatno pomagala država. Deželni odbornik Hönlinger omenja, da si ne morejo pomagati. Če zvišajo premije, ljudje ne bodo dali živine zavarovati, če znižajo premije, bo primanjkljaj še večji. Govori tudi poslanec Waldner, ki napada posl. Walcherja, ki odgovarja prav srečno in dokaže tudi, da znašajo upravni stroški na Nižjem Avstrijskem le eno tretjino, na Koroškem pa polovico, torej celih 50%. To vendar ni eno in isto. Sprejet je bil predlog finančnega odseka, da se v nekaterih §§ spremeni postava glede samostojne naklade na privatno vino in vinski mošt. Iz zakonske predloge povzamemo nekatere važnejše točke. Samostojni deželni nakladi je podvrženo vino, umetno vino, polvino in vinski mošt, ki se zauživa na Koroškem in ni podvrženo državnemu užitninskemu davku (§ 1.). Doklada se določi vsako leto v deželni zbor in ne sme presegati pri vinu 12 K, za vinski mošt ne 9 K od hektolitra (§ 2.). To naklado so dolžne plačevati vse osebe (zavodi, korporacije, društva), če naenkrat naročijo vino v množini 56 litrov ali več (§ 5.). Deželni odbor se lahko pobota s strankami, ki morajo plačevati doklade na podlagi skupne pogodbe (§ 6.). Deželno doklado pobirajo organi deželne uprave (§ 7.). Vsaka občina je dolžna iti poklicanim organom na roko (§ 8.). Kdorkoli na Koroškem prodaja reči, ki so podvržene dokladam na prejemnika na Koroškem v množini 56 litrov ali več, je dolžan to poročati določenemu nadzorovalnemu organu (§ 10.). Pritožbe rešuje deželni odbor; rok za pritožbe traja 14 dni (§ 12.).

34. seja, 16. svečana. Posl. Eich je vložil in na dolgo utemeljeval nujni predlog, ki poziva deželni odbor, da predloži v prihodnjem zasedanju zakonski predlog o spremembi občinskega volilnega reda. Predlog so izročili pravnemu odseku. Pri predlogu deželno- in narodnogospodarskega odseka glede proračuna o uporabi Strutzmanove ustanove se je oglašil k besedi posl. Grafenauer, ki je bičal postopanje večine, ki meče denar skoz okno s tem, da izdaje denar na Zgornje Koroškem za brezuspešne regulacije, dočim bi isti denar lahko izborno naložila na Spodnje Koroškem, na pr. za izsuševanje blata pri Št. Vidu v Podjuni.

Zakaj ga večina ni ubogala in po njegovem načrtu začela regulirati zilske potoke? Proti takim nesmiselnostim ne bo molčal.

Slovenski Štajer je govoril.

Poslanci „Slovenske Kmečke Zveze“ so šli pretečeno nedeljo med svoje volilce in jim pojasnili nasilno postopanje nemške večine. Povsod je ljudstvo z navdušenjem odobraval možat nastop slovenske delegacije v štajerskem deželnem zboru. Po celem slovenskem Štajerju je odmeval iz ljudskih grl glas: „Proč od Gradca! Zahtevamo samoupravo za slovenski Štajer!“ V Ljutomeru je govoril na shodu poslanec dr. Korošec in izvajal, kakor poroča mariborska „Straža“, med velikanskim odobravanjem, sledeče:

„Poslali ste nas v Gradec, da delamo za gospodarske, narodne in prosvetne težnje slovenskega ljudstva. Ne da bi molčali, ste nas volili, ampak, da bi govorili; ne da bi krivice mirno sprejemali, ampak da bi jih pogumno odbijali, ne da bi napade voljno trpeli, ampak da jih brezobzirno zavračamo. V Gradec nismo šli moledovat, ampak zahtevati.

Kadarkoli so hoteli Nemci nam škodovati, smo povzdignili svoj glas. In to so skušali velikokrat. Nemška večina je prepojena od brezmejno strastnega sovraštva proti vsemu, kar je slovenskega. In v tem sovraštvu ne odločuje več, kaj je nujno potrebno in kaj je samo koristno. Bednim je odrekala podpore, za nemška napadalna društva je metala denar pri oknu ven, za nemške ljudi je imela večina vse, za slovensko ljudstvo mnogokrat le grde psovke.

Najmirnejšemu človeku je morala ob takih dogodkih zavreti kri, in le oni, ki nimajo niti krvi niti časti več v sebi, so po časnikih zamogli obsojati naše odbijanje nemške brezstidnosti.

Na višek drznosti pa se je povzpela nemška večina takrat, ko je prinesla zakonski predlog, s katerim je hotela dobiti v svoje roke deželni šolski svet in nam ugrabiti še par slovenskih okrajnih šolskih svetov; ko je hotela nasilnim potom oropati slovensko občino za kos naše zemlje; in ko je vsemu temu na vrh hotela s spremembo pravilnika nam nadeti še nagobčnik, da bi morali mirno gledati, kako reže nemška večina z neusmiljeno roko rane na telesu slovenskega ljudstva, tedaj je bila mera polna. Tega slovenski poslanci nismo mogli dopustiti, to bi bilo proti vsemu našemu naziranju, to se je ustavljalo našemu prepričanju. V sled tega smo prijeli za deželni voz ter rekli: Ne boste peljali naprej, dokler ne odstopite od nakan, s katerimi hočete sedaj slovensko ljudstvo tako po zločinsko oškodovati.

In danes stojimo vsi poslanci pred svojimi volilci. Danes ne prosimo za zaupanje, ampak danes vprašamo ljudstvo mirno in hladno: Ali nam zaupa ali ne? Ali odobruje naš boj? Ali hoče iti z nami v tem boju? Z nami tudi v slučaju, da bi posamezniki trpeli škodo? Z nami do trenutka, da si izvojimo za Spodnji Štajer pravico, odločevati sami o naših potrebah in željah.

Državni zbor

je sklican na četrtek, dne 24. t. m. Ministrski predsednik je povabil na pogovor na četrtek načelnike v „Slovanski Jednoti“ zastopanih klubov, poslance dr. Kramarja, Udržala, dr. Hrubana, dr. Šusteršiča in dr. Ploja.

Književnost.

Vojvodina Koroška.

I. zvezek.

Prirodnoznanstvi, politični in kulturni opis. Spisal profesor dr. M. Potočnik.

„La connaissance de la patrie est le fondement de toute véritable instruction civique.“

G. Bruno.

(Poznavanje domovine je podlaga vsake prave državljanske izobrazbe.)

Z nestrpnostjo smo pričakovali koroški Slovenci to knjigo. Ko je pred nekaj leti izdala „Matica Slovenska“ vojvodino Kranjsko, se nam je obljubil sličen spis tudi o Koroški. Radostno smo pozdravili to misel, zlasti, ker smo vedeli, da je prevzel nalogo, opisati Koroško, veščak v tej stroki in ob enem dober poznavatelj slovenskega ljudstva na Koroškem. S tem večjo radostjo pa pozdravljamo to knjigo danes, ko leži že pred nami, dovršena v svojem prvem delu. — Z veliko spretnostjo je razvrstil gospod pisatelj precej obsežno snov v tri glavne dele, kakor nam pravi tudi že nadpis knjige. — Prvega imenuje prirodnoznanstvi opis. Tukaj razmotriva najprej o imenu Gorotana in pravi, da so latinska imena Karantanum, Karantania in Karinthia najbrže nastale iz slovenske besede Gorotan, to je gorata dežela. Ta izpeljava pa je precej dvomljiva in jo je treba vsekako podpreti z dokazi iz

raznih srednjeveških listin. Skoro bolj verjetno se mi zdi, da je beseda Karantanum prvotna in slovenska označba „Korotan“ izpeljana iz latinske. Ker pa je beseda Korotan zvenela nekam tuje in ni bilo v njej pravega slovenskega korena, so jo naslovili na slovensko besedo „gora“, iz česar je nastal Gorotan. Tudi nemško ime „Kärnten“ je nastalo iz latinskega „Carinthia“. — Nato govori pisatelj o legi in velikosti dežele. Kronovina Koroška leži med šestimi deželami. Njeno površje meri 10.327.63 km². Slovenci prebivajo približno na tretjini, to je na 3252 km². Koroška je obdana vsepovsod z močnim gorovjem. Tukaj začne pisatelj razpravljati o postanku in sestavi koroških gor ter jih nato natančno in posamič opisuje, in sicer v naslednjem redu: Krške Alpe, Svinška planina, Zadnica (Sattnitz), Zilske alpe, Karnijske Alpe, Karavanke, Julijske Alpe, Kamniške ali Savinjske Alpe. Tudi poglavje o vodnih razmerah je sestavljeno prav vestno in zanimivo. Vsakdo je že slišal o koroških hudournikih, ki zlasti v zgornjem delu dežele leto za letom napravljajo veliko škodo, vsakemu so znana tudi slikovita jezera, ki privabljajo ob svoje obali vedno več tujcev. Glavna reka koroške dežele je Drava, ki odvaja s seboj 85 % koroških vodah proti Črnemu morju. Nekdaj je tekla Drava samo po slovenskem ozemlju, danes prebivajo ob njej od Topoljskega polja na Tirolskem, kjer izvira, pa do Beljaka sami Nemci. Tudi precej zdravilnih vodah se nahaja v Korotanu, in sicer tudi v slovenskem delu dežele, a ker niso dosti opremljene z modernimi napravami, so po večini širši javnosti neznane. Podnebje na Koroškem ima povsem alpski značaj. Vremenske spremembe je začel opazovati v Celovcu že leta 1813. Slovenec, profesor Ahacelj. Najmrzlejši mesec je zaznamovan 29. prosinca 1865: — 30.7° C, najtoplejši dan pa 28. mal. srpana 1852: + 37.1° C. Od alpskega podnebja je odvisno tudi rastlinstvo in živalstvo dežele. — Politični opis dežele je prav tako izveden vseskozi dovršeno in pregledno, tako da nudi jasen vpogled v politično in javno življenje koroških Slovencev. Dežela je razdeljena v sedem okrajnih glavarstev in 252 občin. Na Koroškem je 11 mest, 27 trgov, 2856 vasi in 4836 manjših naselbin. Koroško škofijo je ustanovil leta 1071. solnograški nadškof Gebhard; škofija šteje 346 župnij in 1067 cerkvah in kapelic. — Zakonodajstvo se izvršuje s sodelovanjem deželne in državne zbornice. Z oktobrsko diplomom leta 1860. je dobil Korotan svoj deželni zbor. Koroški deželni zbor ima skupaj 43 poslancev, ki se volijo v petih volilnih skupinah. V avstrijski državni zbor pa volijo Korošci 10 poslancev. Nato sledi tabela o razdelitvi koroških deželnozbornih mandatov, deželni proračun za leto 1909., odstavek o občinskih zastopih, o domovinski pravici ter o finančnih oblastih in davkih. Od vojvodine Koroške dobi država na leto 18 milijonov kron davka, potrosi pa zanjo skupno nekaj nad 11 milijonov kron, tako, da dobi na leto od Koroške okoli 6 milijonov kron čistega dobička. Zanimivo bi bilo, ko bi bil pisatelj tudi povedal, koliko davka približno plačujejo tudi Slovenci, in kaj jim nudi zato država. Denarno gibanje nam predločuje tabela o slovenskih posojilnicah in zadrugah, ki so v novejšem času po večini izstopile iz „Celjske zadruge zveze“ ter se pridružile „Gospodarski zvezi v Ljubljani“. Iz odstavka o vojaštvu pa razvidimo, da plačujejo Slovenci na Koroškem 40 % krvnega davka, to pa raditega, ker ima nemško prebivalstvo v večjem številu kot Slovenci razne telesne hibe, ki ga delajo nesposobne za vojaško službo. Dobro znamenje za nas! — Glede na sodstvo je Korotan razdeljen na 28 okrajnih sodišč in ima deželno sodišče v Celovcu. Odvetnikov je na Koroškem 33, in sicer samo v Celovcu 17 (v novejšem času se jim je pridružil še eden), notarjev pa 31. — Šolske oblasti so krajni šolski svet, okrajni šolski svet in deželni šolski svet. Sledi sestava in delokrog teh nadzorujočih oblasti. — Oddelek „prebivalstvo po narodnosti in veri“ vsebuje mnogo podučljivih in zanimivih podatkov. Razna krajevna imena nam pričajo, da so nekdanj bivali po vsem Koroškem Slovenci. Proti koncu osmega stoletja pa so prišli naši pradedje pod tujo oblast, in od tedaj naprej se je jela slovenska meja vedno bolj in bolj krčiti. Pri zadnjem ljudskem štetju leta 1900. so našli na Koroškem 367.324 prebivalcev, med temi le 90.495 Slovencev, a 260.960 Nemcev. Po uradnem štetju bi se bilo število Slovencev skrčilo od leta 1880., torej v 20 letih, za 12.757. To pa je povsem nemogoče, zlasti ker je primeroma veliko več novorojencev med Slovenci nego med Nemci. Tako še lahko vedno z mirno vestjo trdimo, da je Slovencev na Koroškem gotovo še okrog 120.000. Pri ti priliki treba opozoriti, da se bo letos zopet štel. Pazite torej, kako bodo postopali uradi, kdor pa ima še količkaj narod-

nega čuta v srcu, se ne sramuj zapisati za Slovence. Zlasti posli in uslužbenci zahtevajte, da vas pravilno vpišejo. Po veri je na Koroškem 346.663 katoličanov, 20.394 protestantov, 212 židov, 31 pravoslavni in 24 brezvercev. Radi bi bili tudi izvedeli, koliko je še Slovencev med koroškimi protestanti. (Dalje sledi.)

Slovenska Šolska Matica v Ljubljani je izdala letos sledeče knjige: 1. Poljudno znanstvena knjižnica, 1. zvezek. „Zgodovina Slovencev“. Spisal dr. Ljudevit Pivko, Maribor, 1. snopič. 2. „Prosto spise v ljudski šoli“. M. Lichtenwaller, 2. snopič. 3. „Didaktika“. III. del. Posebno ukoslovje računanja v ljudski šoli. Spisal profesor Luka Lavtar. 4. „Pedagogičski letopis“, IX. zvezek. 5. „Nazorni nauk“, Zbirka učne snovi za nazorni nauk, II. del. — Slovenska Šolska Matica ima 1622 družtenikov, na Koroškem 34. Ta številka je za koroške Slovence ubožno spričevalo. Ker je Matica strogo znanstveno društvo, bi želeli pač več družtenikov, zlasti med učiteljstvom in slovenskimi kateheti.

POPOV
najboljši čaj sveta.

Cerkvene vesti.

Prestavljeni so č. g. Tomaž Ulbing iz Blač v Dobrovas, č. g. Anton Benetek, provizor v Št. Jurij na Vinogradih in č. g. Janez Šnedic, provizor v Žabnicah, kot provizor v Št. Ilj ob Dravi.

Priporočujemo našim družinam
Kolinsko cikorijo.

Kaj je novega po svetu.

Izvršilni odbor „Vseslovenske Ljudske Stranke“ je imel v torek, dne 15. t. m., sejo v Ljubljani. Kot koroška zastopnika sta se je udeležila predsednik političnega društva za koroške Slovence, g. dr. Janko Brejc, in državni poslanec Franc Grafenauer.

Dunaj. Izobraževalno društvo „Straža“ je sijajno uprizorilo preteklo nedeljo (13. t. m.) v češkem „Narodnem domu“ (XV., Turnergasse 9) veliko petdejansko narodno igro „Revček Andrejček“. Sodelovali so tudi društveni taborišči ter moški in mešan pevski zbor, pomnožen po akademskih društev „Danice“ in „Hrvatske“. — Udeležba do 400 oseb.

Nočemo imeti bolečin v glavi, v križu, zobobol, trganje po udih, bodljave, revmatičnih bolečin v hrbtu in mišicah. Mi rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. DvanajstERICA za poskušnjo stane samo 5 kron franko. Želodec okrepčuje, prebavo pospešuje, tek vzbujajo, krč olajšujejo, zapeko odstranjujejo Fellerjeve odvajalne rabarbarokroglice z znamko „Elza-kroglice“. 6 skatel franko 4 krone. Razpošilja E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

Nikola Kačić — hrvatski kmet v vasi Vojni Krič — je zložil v svoji materinščini dve pesmi, in sicer eno v proslavo cesarjevega jubileja, drugo v spomin na cesarici. Po posredovanju domačega župnika sta se obe pesmi poklonili vladarju, ki je Kačića odlikoval ter določil, da se shranita pesmi v družinski fideikomisni knjižnici. — Slovanski talent!

Najizbornejše sredstvo proti influenci in njenim nasledkom, hkrati najbolje učinkujoče sredstvo za odvrnjenje te sedaj povsod razsajajoče bolezni, je lekarnarja A. Thierryja balzam, ki se je že desetletja sem obnesel, učinkuje tudi pri slabih prebavi z njenimi sočasnimi pojavi, kakor so riganje, gorečica, zaprtje, tvorba kisline, čut napetosti, želodčni krč, pomanjkanje teka, nahod, vnetja, slabost, napenjanje itd. odstranjuje krče in bolečine, lajša kašelj, pospešuje odkašljevanje. — Tudi lekarnarja A. Thierryja centifolijsko mazilo je kakor znano, enako balzamu, doma in na potovanju nepogrešljivo sredstvo, lajša bolečine, mehča, lušči, leči itd. Nasloviti je vedno natanko: Na lekarno angelavariha A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatcu.

Za otroke in odrasle.

Prve avtoritete, domače in tuje, priporočajo otročjo moko „Kufeke“ kot najboljšo hrano zoper bruhanje, drisko, črevesne katarje itd.

Zavodnje pri Šoštanju. Dne 5. t. m. okoli 11. ure ponoči smo tukaj zagledali velikanski ogenj pri posestniku Janezu Napotnik pd. Zdovcu. Zgorel mu je živinski hlev in hiša; goreti je začelo najprej v hlevu. Zgorelo mu je devet glav

lepe goveje živine. Ne ve se, kako je nastal ogenj. Škoda znaša okoli 6000 kron. Posestnik je bil za malo svoto zavarovan. Ubogi ljudje zdaj v zimskem času!

Lurd na dražbi. Iz Pariza poročajo: Lurška votlina in posestva v okrožju so bila pred dnevi vsled proticerkvenega ločivnega zakona na dražbi. Za 39.100 frankov je dobil to sveto zemljo odvetnik Pecondom, ki je potem izjavil, da je delal po naročilu škofa Schoepferja v Tarbesu, v čigar škofijo spada Lurd. Tako je francoska narodna svetinja rešena.

Parnik se je potopil. Dne 11. svečana se je potopila na morju blizu španske obali francoska ladja „General Chancy“. Utonilo je 150 ljudi. Le nekaj potnikov, oziroma mornarjev se je rešilo. Parnik je baje vsled silnega viharja zadel ob skalovje in se je v par trenutkih potopil. Družba, koje last je bil parnik, trpi več milijonov kron škode.

Kaj naj

sedaj pijem, ko mi je zdravnik pojasnil, da je bobova kava škodljiva mojemu zdravju?

Odgovor:

Kathreiner Kneipp-sladno kavo, katera ima vsled posebnega pripravljalnega načina duh in okus bobove kave, je redilna in vrhtega poceni. Ni boljšega zajutрка za mlado in staro.

Tržne cene v Celovcu

10. svečana 1910 po uradnem razglasu:

B l a g o	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	—	—	—	—
Rž	50	—	20	50	11	50
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	17	38	8	—
Oves	16	—	17	—	5	80
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	60	18	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	—	—	—	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	11	—	12	—	—	—
„ kislo	7	—	10	—	—	—
Slama	6	50	8	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—

Mleko, 1 liter	—	24	—	26	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	—	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	2	80	3	20	—	—
Slanina (špeh), povoj, 1 „	2	20	2	40	—	—
„ surova, 1 „	1	80	1	90	—	—
Svinjska mast . . . 1 „	2	10	2	20	—	—
Jajca, 1 par	—	16	—	20	—	—
Piščeta, 1 „	2	—	2	40	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 „	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ² .	3	40	3	70	—	—
30 „ „ mehka, 1 „ .	3	—	3	30	—	—

Ž i v i n a	Počrez		100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
	od	do	žive vage		zaklana			
			od	do	od	do		
			v k r o n a h					
Konji	—	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	—	
Voli, pitani	—	—	74	78	—	—	6	4
„ za vožnjo	340	370	—	—	—	—	11	6
Junci	380	—	—	—	—	—	4	2
Krave	186	452	64	72	—	—	49	19
Telice	—	—	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	—	140	148	81	81
Praseti, plemena	18	50	—	—	—	—	142	112
Ovce	—	—	—	—	—	—	—	—

Zahtevajte „Mir“ po vseh gostilnah!

V a b i l o.

Hranilnica in posojilnica v Šent-Janžu v Rožni dolini,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj

redni občni zbor

dne 27. svečana t. l., ob 3. uri popoldne, v gostilni pri Tišlarju v Št. Janžu

s sledečim dnevnim redom:

1. Potrjenje računa za leto 1909.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi vse zadružnike načelstvo.

V a b i l o

na

redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Šmihelu pri Pliberku,

registrovane zadruge z neomejenim poroštvom, ki se bo vršil

dne 27. februarja 1910, ob 3. uri popoldne v prostorih hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji „Zveze“.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1909.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Odbor.

Opomba. Pri nezadostni udeležbi se bo pol ure pozneje vršil drugi občni zbor z istim dnevnim redom ne glede na število članov.

V a b i l o.

Hranilnica in posojilnica za Šent-Stefan na Zili in okolico,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, bo imela

dne 27. t. m., to je tretjo postno nedeljo, ob 3. uri popoldne v hranilničnih prostorih pri pd. Korperju v Št. Štefanu svoj

letni občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Čitanje revizijskega poročila.
2. Poročilo o delovanju hranilnice v l. 1909.
3. Posvetovanje o razdelitvi čistega dobička.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Razno.

K udeležbi vabi

odbor.

Nov, gotičen oltar

iz hrastovega lesa, napol izdelan, pripraven za majhno cerkev kot glavni oltar, se proda za izdelavno ceno. Načrt na razpolago. Delo se vidi v delavnici podobarja

Jan. Goleš-a

v Celovcu, Paradeisergasse št. 20.

Šestnajstleten fant bi se rad učil

mesarstva.

Oglasi na **Gregor Režen**, posestnik, Škofja Loka, Kranjsko.

Razpis službe organista in cerkovnika v Možici na Koroškem.

Nastop 3. marca 1910. Oženjeni cecilijanec, katerega žena je dobra pevka in on rokodelc v mizarstvu ali v krojaštvu, ima prednost. Oglasila na **cerkveno predstojništvo v Možici na Koroškem.**

Izurstno

**bolečine utehajoč, vnetje ovirajoč
in antiseptično učinkujoč.**

Že 40 let se je izkazalo mečino vlažno mazilo, takozvano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo štiri pušice, za K 7- pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

Lovske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Superfosfat

mineralno in animalično, najbolj priznано, najbolj zanesljivo in najcenejše gnojilno sredstvo fosforove kisline

za usako zemljo.

Vsebina strogo zjamčena. Zjamčen najhitrejši učinek, najboljši uspehi.

Za pomladansko obdelovanje neogibno potreben.

Dalje

amonjakove, kalijeve in solitarjeve superfosfate

odpošiljajo vse

tovarne umetnih gnojil, trgovci, poljedelske zadruge in društva.

Pisarna: Praga, Prikopi 17.

Franc Kargl,

sedlar in tapetnik v Wernbergu,

p. Podravlje na Koroškem,

sprejme takoj

sedlarskega učenca.

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela

v St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)

se najtojeje priporoča za vsa cerkvena dela. **Velikanska zaloga sv. razpel.** Novi zanimivi slovenski ceniki za stonj in franko. **Postrežba solidna in hitra.**

Loterijske številke 12. februarja 1910:

Trst 35 54 1 24 48

Linc 83 8 63 2 85

Kupujte vžigalice v korist obmejnih Slovencev!

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 1/2 0/0

kmečki kreditni zavod za Celovško okolico

Pavličeva ulica šte. 7

uraduje

ob četrtek od 1/2 10. do 12. ure in od 1/2 2. do 3. ure,
ob sobotah od 10. do 12. ure.

4 1/2 0/0

Društvo jamči za popolno varnost vlog s premoženjem vseh udov.

Izdelki prve vrste iz trdnega blaga tkani!

Brez konkurence!

Izborna kupna prilžnost za trgovce s krojnim blagom in krošnjarje. Odpošiljanje tudi na zasebnike!

Vsa roba zjamčeno pralna.

40-45 metrov ostanki

40-45 metrov ostanki po želji izbrani, najfinjši special K 15.—

18.—

Cefir za bluze in srajce, izbira za poletje 1910. Blago za predpasnike in domačo obleko, delains z milimi modnimi vzorci; šlezko platno, oksford za srajce, zelo trpežne kakovosti za vsakdanjo rabo, kanafas za posteljine prevlake z jamenjem za mnogoletno trpežnost, barvasto blago za spodnja krila, atlas-satin v krasno blisčecih barvah in z najnovejšimi vzorci. Na željo tudi bluzni flanel in zimsko blago.

Če naročila na poskušajo ne ugajajo popolnoma, jih sprejemam nefrankirana nazaj in vrnem takoj znesek.

Pošiljatve po povzetju.

Mehanična tkalnica platna in prižastega blaga

Karol Kohn, Nachod, št. 16, Češko.

Lekarnarja

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch Sauerbrunn.

A. Thierry-ja balzam.

(Postavno zavarovano.)

Edino pristen z redovnico kot varstveno znamko.

Učinkuje proti želočnim krčem, napihovanju, zasliženju, nerednostim v prebavanju, kašlju, pljučnim boleznim, bolečinam v prsih, hripavosti itd.

Zunanje celi rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 podvojnih steklenic ali velika posebna steklenica K 5.—.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristno

centifolijsko mazilo

sigurno učinkuje proti tvorom, ranam, ranitvam, še tako starim vnetjem. Dva lončka K 3-60.

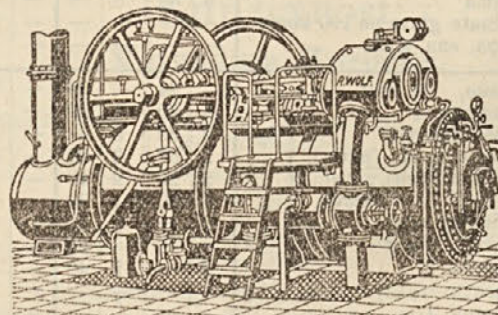
Naročila se naslavlja na lekarno angela variha

A. THIERRY v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se skoro po vseh lekarnah.

Linc 1909: Zlata kolajna; najvišje odlikovanje.

R. WOLF Magdeburg-Buckau.

Filialka Dunaj, Dunaj, III., Heumarkt št. 21.

Premakljivi in nepremakljivi polnoprni in patentovani

vročeparni lokomobili

z 10 do 800 konjskimi silami.

Najbolj gospodarsk, trpežen in zanesljiv gonilen stroj za vse vrste delovanja v industriji in poljedelstvu.

Vseh izdelkov nad 650.000 PS.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.
Rezervni fond K 300.000.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje

srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavotje.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila. —

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.

Denarne vloge **4 1/2 0/0** od dne vloge
obrestujemo po **4 1/2 0/0** do dne vzdiga.